

Begroting 2025

Financiële meerjarenraming 2026 t/m 2028

WSD
Werk.Samen.Doen

Begroting WSD 2025
Financiële Meerjarenraming WSD
2026 t/m 2028

Boxtel, 27 maart 2024

WSD
Postbus 173
5280 AD Boxtel
tel. 0411–650 111

Inhoud

Beleidsbegroting

1. Algemene toelichting op de begroting en meerjarenraming 4

2. Verbonden partijen 10

3. Weerstandvermogen 13

4. Financiering 18

5. Onderhoud kapitaalgoederen 18

6. Rechtmatigheid 18

7. Wet Open overheid 19

Begroting 2025 en Financiële meerjarenraming 2026-2028

8. Begroting 2025 en Financiële meerjarenraming 2026-2028 20

9. Uitgangspunten en toelichting 22

Bijlagen

1. Gemiddelde bezetting WSD 2023 - 2028
2. Bezetting niet-gesubsidieerd personeel (NGA) 2023-2028
3. Investeringsoverzicht 2023-2028
4. Ontwikkeling voorzieningen 2023-2028
5. Overzicht leningen en rente en afschrijvingen 2023-2028
6. Overzicht bijdragen gemeenten in de bestuurs- en indicatiekosten 2024-2025
7. Ontwikkeling bestemmingsreserves 2023-2028
8. Specificatie onttrekking bestemmingsreserves 2025
9. A. Uitgangspunten
   B. Ontwikkeling algemene reserve
10. Overzicht taakvelden 2025
11. Specificatie incidentele baten en lasten 2024-2028

Beleidsbegroting WSD

1. Algemene toelichting op de begroting en meerjarenraming

1.1. Inleiding

Het is een onrustige tijd waarin de diverse crises elkaar opvolgen en ons allemaal meer of minder raken en om aandacht vragen. Er zijn een groot aantal ontwikkelingen waar we mee te maken hebben. Naast de oorlog in Oekraïne en de Gazastrook die effect hebben op de europese en wereldeconomie zijn er ook op allerlei andere vlakken crisissituaties. Van stikstofcrises en energiecrises tot aan de persoonlijke crisis waar onze medewerkers doorheen gaan door de behoefte aan bestaanszekerheid.
Al deze onderwerpen bepalen in meer of mindere mate hoe we ons als WSD ontwikkelen en welke keuzes we maken om ons steeds weer aan te passen aan de wisselende omstandigheden. Met de inzet van alle medewerkers en onze stakeholders is dat boven verwachting goed gelukt. Enerzijds ontwikkelt WSD zich naar een steeds wendbaardere organisatie en anderzijds houden we samen met onze gemeenten vast aan onze missie en koers. De kern daarvan is zoveel mogelijk mensen die erop aangewezen zijn te ondersteunen in hun ontwikkeling naar en in werk. Deze begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 is opgesteld vanuit de vastgestelde koers "Gezamenlijk Doorontwikkelen" en de uitwerking hiervan in de gemeentelijke lokale plannen.

1.2. Missie en Visie WSD

WSD maakt het verschil voor mensen. Wij geloven in een maatschappij waarin iedereen volwaardig en naar vermogen kan meedoen. Daarom kunnen en willen we niet accepteren dat er mensen zijn die niet volwaardig kunnen participeren, enkel en alleen omdat ze een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Op basis van deze visie heeft het bestuur WSD als missie meegegeven: het matchen, inzetten en ontwikkelen van zoveel mogelijk mensen die vallen onder de Participatiewet. WSD maakt dit gemakkelijk en aantrekkelijk voor gemeenten en werkgevers. Samen creëren wij duurzame kansen in werk.

Al meer dan 65 jaar voert WSD diverse wettelijke regelingen uit op het gebied van toeleiding naar en in werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat gebeurt in opdracht van de negen samenwerkende gemeenten Best, Boxtel, Meierijstad, Nuenen, Oirschot, Oisterwijk, Sint-Michielsgestel, Son en Breugel en Vught.

Het doel dat WSD nastreeft is ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar zo regulier mogelijk werk. Dat is de politieke opdracht vanuit de wet en van onze gemeenten. WSD hanteert hier leerwerk en praktijkleerlijnen waarin mensen zich in en door werk verder ontwikkelen. De professionals van WSD hanteren de methode "sturen als zelfsturing" om medewerkers zoveel mogelijk in hun kracht te zetten. Uit onderzoek blijkt dat medewerkers het meest tevreden zijn als ze op een reguliere plek werken en dat dit vaak ook financieel het meest voordelig is. Het blijft vanzelfsprekend dat WSD ook altijd een plaats biedt aan mensen die aangewezen zijn op beschutte werkplekken met veel begeleiding.

1.3. Gezamenlijk doorontwikkelen en lokale plannen

De invoering van de Participatiewet in 2015 heeft stevige gevolgen voor gemeenten en WSD. Daarom is in 2014 besloten om gezamenlijk een traject in te gaan om de koers van WSD opnieuw te bepalen. Na een gedegen proces met een doorlooptijd van bijna 4 jaar is in juli 2020 de nieuwe koers vastgesteld die is uitgewerkt in een drietal pijlers.

De Gemeenschappelijk Regeling WSD blijft de basis voor de samenwerkende tien (inmiddels negen) gemeenten. De basisdienstverlening van WSD richt zich op inwoners met de achtergrond Wsw en de nieuwe doelgroepen Participatiewet. De ontwikkeling van de basisdienstverlening van de gemeenschappelijke regeling wordt beschreven onder de hierna genoemde punten een en twee. Aanvullend voor onze doelgroepen in het Sociaal Domein worden plusdiensten ontwikkeld. Dit is hieronder beschreven in punt drie:

1. **Ontwikkel gezamenlijk de lokale infrastructuur door.**
   Gemeenten zijn unaniem in hun wens om de krachten van WSD zo lokaal mogelijk te bundelen met andere maatschappelijke partners. Door een intensievere en nabije

samenwerking verwachten we dat we beter kunnen gaan inspelen op de behoefte van inwoners.

We werken gezamenlijk toe naar het stapsgewijs ontwikkelen van een zo veel mogelijk lokale (en fysieke) infrastructuur, onder gelijktijdige afbouw van de centrale infrastructuur. Dit is onderdeel van de basisdienstverlening die met tien deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling wordt overeengekomen. De lokale infrastructuur heeft het open karakter van een 'supermarkt' en heeft als doel om niet alleen lokale oplossingen te bieden aan inwoners maar ook om een bijdrage te leveren aan een inclusieve samenleving. Dit kan bijvoorbeeld doordat het een plek of netwerk is waar inwoners terecht kunnen voor advies of voorlichting, voor een kop koffie, voor het bekijken van vacatures, voor groepsbijeenkomsten etc.

We stellen voor dat op basis van de lokale uitgangssituatie afspraken gemaakt worden over de verschijningsvorm van deze lokale infrastructuur, over welke organisaties hierin deelnemen en hoe de onderlinge rolverdeling is. Hierbij haken we zoveel mogelijk aan bij de al aanwezige of te ontwikkelen sociale en gemeentelijke infrastructuren in de gemeenten.

2. Ontwikkel een WSD breed expertisecentrum.

WSD heeft zich in de loop van de experimenten ontwikkeld tot expertisecentrum, waar in- en externe projectleiders, beleidsmedewerkers en uitvoerenden gezamenlijk innoverende vormen van dienstverlening hebben ontwikkeld. Daarbij anticiperend op verandering in wet- en regelgeving binnen het brede sociale domein. Tevens wordt vanuit dit centrum de lobby naar landelijke gremia vorm en inhoud gegeven. Bijvoorbeeld op de mogelijkheden om tot cao-afspraken te komen of de gevolgen van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) af te wenden. Deze expertise en lobby wordt door alle gemeenten gewaardeerd en als belangrijke meerwaarde van de GR gezien.

Het advies is dan ook om dit expertisecentrum verder door te ontwikkelen tot een community voor trajectconsulenten van WSD, casemanagers en beleidsmedewerkers van gemeenten. Expertise en kennis worden daar gedeeld en nieuwe innovatieve producten en diensten worden ontwikkeld.

Er vinden (wekelijks) bijeenkomsten plaats om elkaar te versterken, de solidariteit van de GR te voeden en bij te dragen aan de professionaliteit van de deelnemers. Dit biedt ook een basis om te zorgen dat we maximaal complementair zijn aan elkaar en de uitvoering efficiënt en effectief vorm wordt geven.

Daarnaast investeert WSD maximaal in haar aanwezigheid binnen het lokale netwerk van elke gemeente. En waar mogelijk in de ontwikkeling van een 'supermarkt', zoals hiervoor omschreven. WSD laat haar trajectconsulenten voor en op locatie bij gemeenten werken, waarbij hun onderlinge samenhang en de verankering met WSD geborgd blijft middels de community. Ook het expertisecentrum is onderdeel van de basisdienstverlening die met de deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling wordt overeengekomen.

3. Ontwikkel de plusdiensten verder door.

De plusdiensten zijn de zogenaamde re-integratiediensten die de gemeenten bij WSD inkopen. De re-integratiediensten zijn als producten beschreven in de dienstenportfolio van WSD. Per dienst is beschreven voor welke doelgroepen het product geschikt is, het doel wat we willen bereiken met de inzet van het product, de looptijd etc.

De afspraken over inkoop van diensten regelen gemeenten en WSD gezamenlijk in een contractspecificatie. In de contractspecificatie noemen we dan alleen het product en wat het kost. Casemanagers kopen op basis van het dienstenportfolio en de contract-specificatie producten in en dat is dan het traject voor die klant. Op deze wijze leveren we maatwerk voor de klanten.

WSD en gemeenten ontwikkelen voortdurend gezamenlijk nieuwe diensten. Basis daarvoor is de vraag vanuit gemeenten. Ontwikkeling van nieuwe diensten gebeurt grotendeels vanuit het expertisecentrum.

1.4. Algemene toelichting op de begroting en meerjarenraming

Koers en Lokale plannen
Het Algemeen bestuur van WSD heeft na een uitgebreide ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding in juli 2020 de koers "Gezamenlijk doorontwikkelen" vastgesteld. Vervolgens zijn de negen gemeenten samen met WSD gestart met het opstellen van lokale plannen.
In deze lokale plannen wordt invulling gegeven aan de lokale verankering van WSD, afstemming van de prioriteiten van de gemeenten en het aanpassen van de organisaties van WSD en de gemeenten aan de nieuwe samenwerking. De lokale plannen zijn binnen elke gemeente uitvoerig besproken in de colleges en raden.

Volgens het oorspronkelijk koersplan vindt in de periode 2021 tot en met 2025 de uitvoering van de lokale plannen plaats. Het gaat om het opzetten en verder uitbouwen van de samenwerking met de gemeenten om de basis dienstverlening vorm te geven, het opzetten van het gezamenlijke expertisecentrum "De Kenniskompanie" en het optimaliseren van de plusdiensten. Met de keuze van de gemeenten en het bestuur voor het "break even scenario" ligt er een financieel fundament onder deze plannen en de begroting. En hoewel het landelijke speelveld van de Participatiewet (PW), inclusief de beschikbare macrobudgetten en de budgetverdeling instabiel is, is door de keuze van de gemeenten één van de grootste onzekerheden voor WSD weggenomen.

De voortgang van de lokale plannen worden in elke bestuursvergadering besproken. Ook in de ambtelijke kwartaaloverleggen staat de voortgang standaard op de agenda.

Op 16 november 2022 zijn tijdens een raadsinformatiebijeenkomst raadsleden van de deelnemende gemeenten door projectleiders en beleidsmedewerkers bijgepraat over de voortgang van de lokale plannen.

Het Algemeen bestuur van WSD heeft als einddoel van de koers gekozen voor het break-evenscenario. Concreet betekent dat WSD tenminste 2.100 personen met een SW- of een PW-dienstverband in dienst heeft of via WSD direct zijn geplaatst en begeleid bij een externe werkgever. Met dit volume is WSD in staat een sluitende exploitatie te realiseren, waarbij er ook ruimte is om het gezamenlijke expertisecentrum te bekostigen.

Na het vaststellen in juli 2020 van het koersdocument 'Gezamenlijk doorontwikkelen' is er door het Algemeen bestuur een bestemmingsreserve lokale plannen gevormd van € 2,6 mln. Dit budget is bedoeld ter dekking van "de noodzakelijke additionele kosten die gemeenten moeten maken boven op hun beschikbare capaciteit en middelen om de lokale plannen uit te voeren". Ten behoeve van de gemeenten staan begin 2021 ter beschikking de reserve lokale plannen ad € 2,6 mln., en de stimulusreserve ad € 6,7 mln. Om de organisatie van WSD aan te passen aan en de koers en lokale plannen en is de reserve doorontwikkeling WSD ad € 1,3 mln. gevormd.

Het Algemeen bestuur heeft in juli 2021 besloten tot de vorming van de Reserve Stimulus. Deze reserve had de doelstelling ter financiering van de begeleidingskosten van medewerkers uit de PW voor zover die kosten de begeleidingsbudgetten die het rijk aan de gemeenten beschikbaar stelt te boven gaan.

Middels besluitvorming van het Dagelijks bestuur in februari 2023 en het Algemeen bestuur in juli 2023 is er bijgestuurd op het bovenstaande: uit het positieve resultaat 2022 is een dotatie gedaan aan de Bestemmingsreserve doorontwikkeling WSD van € 0,82 mln. ten behoeve van additionele kosten die WSD moet maken om de organisatie aan te passen aan de lokale plannen en veranderingen in de PW. De Bestemmingsreserve Lokale plannen gemeenten wordt in stand gehouden en ultimo 2026 wordt bezien wat daarvan eventueel resteert.

Er wordt onverminderd veel werk verzet, zowel door de gemeenten als door WSD, waarbij de samenwerking verder is geïntensiveerd. Echter ook veel van de afgelopen jaren gesignaleerde belemmeringen, blijven onverminderd van kracht:

- De instroom staat nog steeds onder druk en kost meer moeite dan destijds ingeschat. Zoals bekend zijn met de invoering van de PW de oude instroomkanalen van mensen die op aangepast werk aangewezen verbroken. Het blijft dan ook een continue inspanning om dit netwerk levend te houden.
- We willen inzetten op het doorontwikkelen van ons aanbod voor een brede diversiteit aan doelgroepen:
  * Anderstaligen met een andere achtergrond vragen extra investeringen in cultuurdiversiteit.
  * Een grote groep jongeren en mensen met psychiatrische en gedragsproblemen.

* Langdurig werklozen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt.
Met betrekking tot de aanpassingen van onze werkwijzen en gewijzigde eisen aan onze professionals hebben we inmiddels stappen gezet, maar forse vervolgstappen zitten nog (de komende jaren) in de pijplijn.

- Mede in het kader van het Breed offensief is in 2022 gestart met de instroom van de brede doelgroep (Nug en UWV). Helaas waren de resultaten van de pilot met het UWV afgelopen jaar teleurstellend. Extra inspanning is in 2024 (en verder) gepland om de werving brede doelgroep te intensiveren.
- De wet- en regelgeving en ook de financieringsstructuur is inmiddels negen jaar na de invoering van de PW nog steeds instabiel. Omdat WSD een van de koplopers in het land is, lopen we vaak als een van de eerste tegen problemen aan. Het beïnvloeden en vertalen van nieuwe regels naar een werkbare praktijk kost nog steeds tijd en energie.
- WSD beschikt sinds jaar en dag over twee kernapplicaties welke niet of slechts ten dele naar de Cloud gebracht kunnen worden. Alhoewel deze systemen functioneel momenteel nog aan onze minimale eisen voldoen, wordt de discussie over de toekomstbestendigheid hiervan inmiddels gevoerd. Dit zowel vanuit het oog van efficiency als vanuit informatiebeveiliging. Uitfasering of in elk geval vervanging van deze zogeheten *legacy-systemen* zal zeer waarschijnlijk in de nabije toekomst plaats gaan vinden, maar is nog onderwerp van studie. Daaruit zullen alternatieven, planning en bijbehorende kosten naar voren komen.
- Ten slotte is het onderwerp van Informatiebeveiliging op de WSD-agenda verschoven naar een meer prominente plek met dito prioriteit. Dit brengt ook nieuwe en onvoorziene kosten met zich mee (zoals o.a. ook vanuit de VNG is geadviseerd).

<u>Ontwikkelingen wet- en regelgeving en financiering</u>
Sinds de invoering van de Participatiewet is het realiseren van een sluitende businesscase voor de gesubsidieerde banen op grond van de Participatiewet als een mission impossible bestempeld: de rijksfinanciering is volstrekt ontoereikend om ook maar in de buurt van een kostendekkend model te komen.
Vanuit zowel sociale ontwikkelbedrijven, gemeenten als de brancheverenigingen Cedris en Divosa is veel geïnvesteerd in de lobby om te komen tot betere financiering. Dit is een kwestie van de lange adem.

In de tussentijd is binnen WSD nagedacht over een manier om de instroom van Participatie-wetters, ondanks het financieringstekort, op gang te houden.
Het Algemeen bestuur heeft in juli 2021 besloten tot de vorming van de Reserve Stimulus. Deze reserve was in eerste instantie bestemd voor de financiering van de begeleidingskosten van medewerkers uit de PW voor zover die kosten de begeleidingsbudgetten die het rijk aan de gemeenten beschikbaar stelt te boven gaan en daarmee de financiële barrière bij onze gemeenten, om mensen uit de doelgroep aan werk te helpen, weg te nemen.

<u>Doelgroep LKS- regulier</u>
In 2020 is het budget voor de begeleidingsvergoeding van LKS- regulier overgeheveld naar de algemene uitkering waarmee voor deze groep de stap is gemaakt naar vergoeding op basis van realisatie (P * Q). Eerder is dat al gebeurd met het budget voor de loonkostensubsidie. Het volumeprobleem vanuit de Rijksfinancieringssystematiek is hiermee opgelost. Dit betekent dat dus ook Nuggers onbeperkt en zonder financieel risico voor gemeenten naar werk toegeleid kunnen worden.
Gemeenten (waaronder veel uit WSD-gebied) die veel banen met LKS uitvoeren krijgen door deze overheveling meer begeleidingsbudget. De WSD gemeenten zijn er hierdoor wat betreft budget flink op vooruit gegaan.

N.B. Met de toevoeging van het begeleidingsbudget aan de algemene uitkering veert het begeleidingsbudget nu mee met de trap-op-trap-af systematiek van de rijksoverheid: als het rijk minder gaat uitgeven zakt het begeleidingsbudget. Dat is een cyclisch patroon (laagconjunctuur leidt tot bezuinigingen), terwijl de exploitatie van WSD een meer anticyclisch patroon kent (meer instroom en lagere bedrijfsopbrengsten in tijden van laagconjunctuur). Vooralsnog gaan we ervan uit dat dit risico geen grote gevolgen heeft voor het benodigde weerstandvermogen van WSD.

<u>Doelgroep Beschut</u>
Het ministerie van SZW heeft voor Beschut werk eenzelfde soort verdeelmodel op basis van Q* P (aantal * prijs) in voorbereiding. Hierdoor zal het volumeprobleem ook voor de doelgroep Beschut worden opgelost. Ook hier geldt dan dus dat Nuggers onbeperkt en zonder financieel risico voor gemeenten naar werk toe-geleid kunnen worden.

Belangrijke constatering is dat reeds nu het beschikbare totale begeleidingsbudget voor Beschut dusdanig ruim is dat er geen enkele belemmering is om elke inwoner die daarvoor in aanmerking komt, dus ook Nugggers, toe te leiden naar een LKS-baan.

Bovenstaande oplossing op de Q-component is slecht één onderdeel van de businesscase van de PW. Resteert nog de P-component.

De P-component in de financiering van de PW is nu de belangrijkste oorzaak van de negatieve businesscase PW. Door maatregelen in de beloningssfeer van de PW in afgelopen jaren staat de businesscase steeds verder onder druk (Cao Aan de slag, pensioen, Wml stijging met meer dan 20% vanaf 2022, maar ook de gemiddeld intensievere begeleiding).
Dit blijkt ook uit de actualisatie van de businesscase PW vanuit de begroting 2024.
Het negatieve subsidieresultaat per persoon PW bij WSD bedraagt in 2024 ca. € 4.150 per persoon (€ 5.600 per fte).

Het Rijk onderneemt inmiddels wel kleine stappen om de financiering te verbeteren onder de vlag van stimulans van beschutte werkplekken. Zo wordt vanaf 2024 de begeleidingsvergoeding voor Beschut verhoogd met € 2.157 per persoon. Aangezien de doelgroep beschut slechts een deel van de totale PW-populatie betreft is dit over het geheel gezien slechts een beperkte bijdrage in het tekort van de negatieve businesscase PW.

In haar kamerbrief van juli 2023 heeft de minister op basis van een tweetal onderzoeken van APE (stand van zaken Beschut werk) en Berenschot (toekomstbestendigheid sociaal ontwikkelbedrijven) geconcludeerd dat financiële maatregelen nodig zijn om de doelstellingen van Participatiewet te realiseren. Zij heeft daartoe een aantal maatregelen genomen en budgetten vrij gemaakt. De bovengenoemde verhoging van de begeleidingsbijdrage Beschut is er daar één van.
SWZ onderkent dat er extra maatregelen nodig zijn om de doelstellingen van de Participatiewet te realiseren. Met de kamerbrief van 21 december 2023 worden een 3-tal varianten voor versterking van de infrastructuur benoemd met daarbij verschillende doelstellingen qua nagestreefde omvang van plaatsingen beschut en de tussengroep die (nog) niet via reguliere werkgevers in een P-baan geplaatst kan worden.

Voorkeur van de minister gaat uit naar een variant waarin realisatie van een basisinfrastructuur gekoppeld aan 30.300 beschutte banen in 2048 en daarnaast in 2048 10.000 banen voor andere doelgroepen die nog niet regulier aan het werk kunnen, de doelstelling is.
Voor de transformatie van de sociale ontwikkelbedrijven wordt in 2024 éénmalig € 64 mln. en voor de periode 2025 tot 2035 totaal € 330 mln. in tranches beschikbaar gesteld. Over de wijze waarop deze middelen beschikbaar komen voor de sociale ontwikkelbedrijven loopt nog onderzoek.

Ter stimulering van de realisatie van 10.000 extra nieuwe banen naast de beschutte werkplekken komt vanaf 2025 voor de komende 24 jaar structurele middelen beschikbaar volgens een groeimodel van 400 extra plaatsen per jaar leidend tot 10.000 plaatsen in 2048 waarbij het bedrag jaarlijks oploopt tot uiteindelijk € 34,7 ml. in 2048. Voor 2025 is dit een bedrag van € 3.465 per fte. Hoe dit gaat landen bij de sociale ontwikkelbedrijven is op dit moment nog onbekend. In het voorjaar 2024 zal dit via de gebruikelijke circulaires worden uitgewerkt.

Maar ook met deze budgetaanpassing is de businesscase Participatiewet nog bij lange na niet sluitend.

In de vergadering van het dagelijks bestuur van 20 maart 2024 is mede in het licht van voorstaande ontwikkelingen een update gegeven over de stand en de benodigde omvang van de diverse reserves lokale plannen, doorontwikkeling en Stimulus. Dit heeft geleid tot de volgende besluiten:

1. Het weerstandsvermogen fractioneel aanvullen met € 0,2 mln. op basis van de geactualiseerde berekening volgens het model Deloitte.

2. Uit het positieve resultaat 2023 een aanvulling te doen aan de Bestemmingsreserve doorontwikkeling WSD van € 0,45 mln. Deze heeft vooral betrekking op de werving brede doelgroep en de verhoogde aandacht voor informatiebeveiliging en de mogelijke acties voortvloeiend uit de legacy systemen.

3. De Bestemmingsreserve Lokale plannen gemeenten in stand te houden en ultimo 2026 te bezien wat daarvan eventueel resteert.

4. Een bestemmingsreserve Duurzaamheid te vormen van € 0,4 mln. om daarmee de hogere afschrijvingen als gevolg van hogere uitgaven aan verduurzaming komend jaar op te vangen.

5. De Stimulus reserve ongemoeid laten. Vooralsnog is er geen noodzaak tot onttrekking noch dotatie. De komende jaren is deze reserve in te zetten om te zorgen dat het subsidieresultaat SW + PW van WSD elkaar minimaal compenseert. Dit zal zo ook in de begroting WSD 2025 en de meerjarenraming 2025 t/m 2028 worden opgenomen.

6. Bovenstaande te verwerken in de jaarstukken en deze in juli 2024 ter besluitvorming voor te leggen aan het Algemeen bestuur.

Tot nu toe kon met het positieve subsidieresultaat Wsw het negatieve subsidieresultaat PW afgedekt worden. Met de daling van de Sw-populatie en de groei van de PW-bezetting bereiken we naar verwachting in 2025/2026 het omslagpunt.
Om de aankomende begroting WSD 2025 en meerjarenraming 2026 t/m 2028 sluitend te houden zal dit negatieve subsidieresultaat worden afgedekt door inzet van de Stimulusreserve. Gezien de huidige economische situatie, de duur van de kabinetsformatie en het door het Rijk voorspelde Ravijn in de financiering via het gemeentefonds is de kans klein dat in het komend jaar, maar ook in de jaren daarna, de financiering structureel verbetert. Naar verwachting zullen we jaarlijks de benodigde omvang van de stimulusreserve opnieuw moeten beoordelen en zo nodig aanvullen.

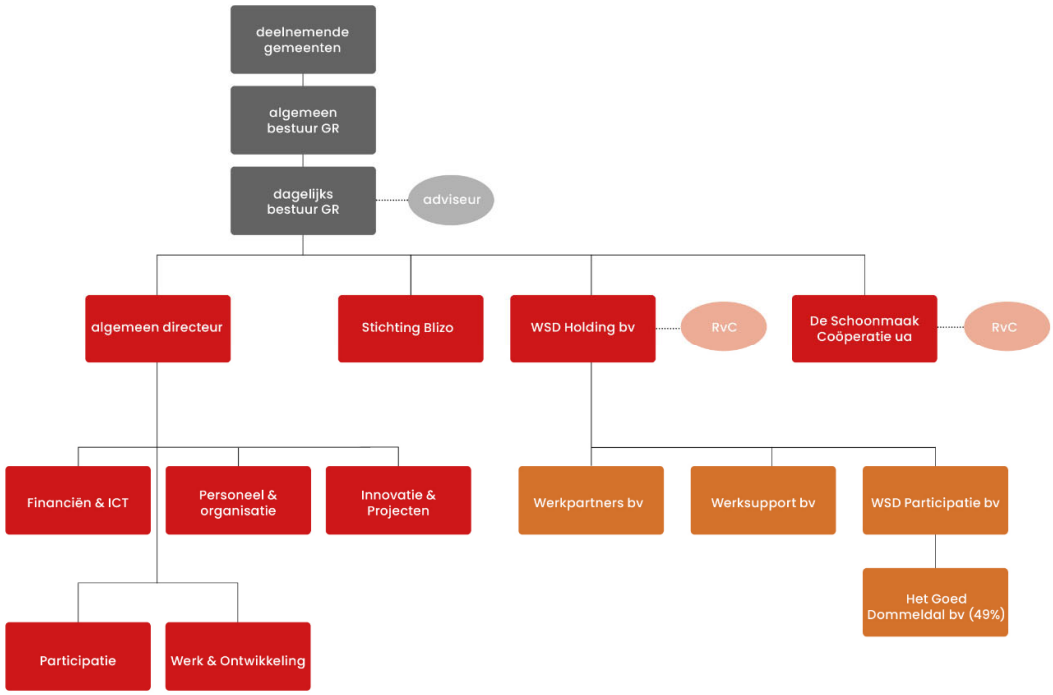
2. Verbonden partijen

Organigram
In het organigram hierna is de organisatie van WSD inclusief verbonden partijen weergegeven per 31 december 2023.

De organisatiestructuur is gebaseerd op twee grote bedrijfsonderdelen: Participatie en Werk & Ontwikkeling.

De divisie Participatie is vooral gericht op de instroom van doelgroepmedewerkers en de levering van maatwerk richting gemeenten.
Onder de Participatiewet hebben de gemeente de regie op de keuzes voor welke beleidsterreinen (Jeugd, WMO, Inburgering, Participatie) zij van belang achten, welke concrete doelen er gesteld worden, wie de uitvoering voor zijn rekening neemt en hoeveel budget er beschikbaar is. Dit vraagt om maatwerk van zijde van WSD waarbij continue innovatie van dienstverlening en ketensamenwerking, profilering richting bestuur, raden en ambtelijke professionals en het borgen van de financiering van groot belang zijn.

De divisie Werk & Ontwikkeling focust zich volledig op de uitvoering. Daarom zijn alle werk-gerelateerde activiteiten binnen deze divisie gebundeld. Arbeidsontwikkeling in lijn met de wensen van de gemeenten, ontwikkeling van de werkportfolio en het commercieel slim en efficiënt inzetten van de arbeidsvermogens van alle doelgroepmedewerkers.

Verbonden entiteiten.
Hieronder volgt een nadere toelichting op de verbonden partijen die vallen onder de invloed van het bestuur van WSD.

Stichting Blizo
De Stichting Blizo-werkgemeenschap, gevestigd te Vught, is opgericht op 9 november 1971. Het doel is het bevorderen van de deelname van visueel en anderszins beperkten aan het maatschappelijk economisch productieproces, onder andere door het verschaffen van aangepast werk. In 1994 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenschappelijke regeling WSD en in 1999 is een nieuwe overeenkomst gesloten waarin is opgenomen dat het bestuur van WSD en het bestuur van Blizo een personele unie vormen. In de loop der jaren zijn de activiteiten van Blizo en WSD steeds meer verweven geraakt wat in 1998 heeft geleid tot een vereenvoudiging van de administratieve processen rondom Blizo door enkel de kernactiviteiten van de stichting bij Blizo vast te leggen en de reguliere productieprocessen bij WSD.

De financiële positie van Blizo is goed en hieruit vloeien vooralsnog geen risico's voort zoals onderstaande cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2022	€ 1.655.000
Prognose eigen vermogen ultimo 2023 (voor resultaatbestemming)	€ 1.695.000
Prognose gerealiseerd resultaat 2023 (positief)	€ 40.000

Private structuur onder de gemeenschappelijke regeling
WSD is vàn en vóór de gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. WSD biedt haar diensten aan voor alle inwoners. WSD profileert zich hierbij als gemeenschappelijke regeling en dus als (publiek) verlengstuk van de gemeenten. WSD streeft naar duurzame partnerships met onder andere UWV Werkbedrijf en regionale private bedrijven. Dit in nauwe samenwerking met Werkpleinen en gemeenten. WSD kiest er bij voorkeur niet voor om deelnemer/mede-eigenaar te worden van private bedrijven, tenzij noodzakelijk uit strategische overweging.
Hieronder wordt de huidige private structuur onder WSD op 31 december 2023 beschreven.

WSD Holding B.V., gevestigd te Boxtel is per 24 maart 2003 opgericht met als doelstelling het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met en het voeren van de directie over andere ondernemingen, alsmede het (doen) financieren, ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen, met name van die waarmee de vennootschap in een groep is verbonden. Kortom WSD Holding B.V. is een houdstermaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, maar wel beleidsinvloed heeft op de dochterwerkmaatschappijen. De aandelen zijn voor 100% in handen van de gemeenschappelijke regeling WSD.
De (geconsolideerde) financiële positie van WSD Holding B.V. is goed en hieruit vloeien vooralsnog geen risico's voort zoals onderstaande (voorlopige) cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2022	€ 2.887.000
Prognose eigen vermogen ultimo 2023 (voor resultaatbestemming)	€ 3.298.000
Prognose gerealiseerd resultaat 2023 (positief)	€ 411.000

Werkpartners B.V.
Werkpartners B.V., gevestigd te Boxtel, is voortgekomen uit de juridische omvorming per 1 januari 2015 van WSD Personeelsbeheer B.V.. WSD Personeelsbeheer B.V. gevestigd te Boxtel, is opgericht op 16 december 2003 met als doelstelling het tegen vergoeding detacheren van gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd personeel naar WSD en haar B.V.'s.

Werkpartners wordt in toenemende mate ingeschakeld bij het bieden van aangepaste arbeid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en wordt daarnaast ook ingezet worden bij de detachering van niet-gesubsidieerd personeel naar WSD, naar de deelnemende gemeenten en naar derden. De aandelen van Werkpartners B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

Werksupport B.V.
Werksupport B.V., gevestigd te Boxtel, is sinds 1 januari 2015 ingericht om op te treden als organisatie die invulling kan geven aan het werkgeverschap voor de doelgroep Participatiewet in een uitzendconstructie (toepassing CAO A.B.U.). Werksupport B.V. is voortgekomen uit de juridische omvorming van WSD In Werk B.V.. WSD In Werk B.V., gevestigd te Boxtel, is opgericht op 16 december 2003 met als doelstelling het uitvoeren van re-integratiediensten ten behoeve van de arbeidsmarkt in de meest ruime zin. Momenteel vinden er geen activiteiten plaats. De toekomst zal duidelijk maken in welke mate werkgevers gebruik maken van de dienstverlening door Werksupport B.V. in het kader van de uitvoering van de Participatiewet. De aandelen van Werksupport B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

WSD Participatie B.V., gevestigd te Boxtel, is opgericht per 31 maart 2010 met als doelstelling het ontwikkelen c.q. bieden van passende werkgelegenheid, oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van, alsmede het (doen) financieren van ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen. Kortom WSD Participatie B.V. is een participatiemaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, tenzij door het uitoefenen van aandeelhoudersrechten in ondernemingen waarin wordt deelgenomen. De aandelen van WSD Participatie B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

Het Goed Dommeldal B.V., statutair gevestigd te Emmeloord, is opgericht in mei 2010 door Het Goed Participatie B.V. (51%) en WSD Participatie B.V. (49%) met als doelstelling de exploitatie van een kringloopbedrijf. In het bijzonder de optimalisering van de inzameling en het hergebruik

van grof huishoudelijk afval en textiel, het scheppen van betaalde werkgelegenheid en mogelijkheden voor mensen met een grote achterstand op de arbeidsmarkt waaronder in het kader van de Wsw, het samenwerken met, het deelnemen in, het overnemen van en het besturen van andere vennootschappen en ondernemingen, het (doen) financieren, ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen. WSD Participatie B.V. heeft een minderheidsbelang in Het Goed Dommeldal B.V. maar heeft middels statutair vastgelegde afspraken een beslissende stem op een aantal specifiek benoemde terreinen (onder andere benoeming en ontslag bestuurder en toezicht onderneming). Het Goed Dommeldal B.V. heeft per ultimo 2023 vier vestigingen in respectievelijk Best, Boxtel, Nuenen en Schijndel.

De Schoonmaak Coöperatie U.A.

De Schoonmaak Coöperatie U.A, statutair gevestigd te Boxtel, is opgericht in november 2012 door drie leden; WSD Holding B.V., Bossche Banen B.V. en BEPRO B.V.. In het licht van de nieuwe aanbestedingswet is de juridische structuur van De Schoonmaak Coöperatie heroverwogen en hebben de SW-bedrijven het lidmaatschap van de oprichters overgenomen per 31 december 2013.
Dat betekent dat per die datum de gemeenschappelijke regeling WSD als lid deelneemt in De Schoonmaak Coöperatie. De drie algemeen directeuren van Diamant-groep, Weener XL en WSD vormen samen de Raad van commissarissen van De Schoonmaak Coöperatie.
Doelstelling van De Schoonmaak Coöperatie is het faciliteren en creëren van werkplekken voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt in een leer-werkbedrijf gericht op onder meer schoonmaak. De Schoonmaak Coöperatie is gevestigd in een deel van het pand van Blizo aan de Kettingweg in Vught. De Schoonmaak Coöperatie heeft de uitvoering van de schoonmaak-contracten van WSD, Weener XL en Diamant-groep overgenomen sinds 2012. Daartoe zijn en worden doelgroepmedewerkers waarvoor schoonmaak een passende werksoort is gedetacheerd vanuit WSD bij De Schoonmaak Coöperatie. Vanuit WSD-Groep zijn daarnaast 7 niet-gesubsidieerde medewerkers gedetacheerd bij De Schoonmaak Coöperatie in staf- en kaderfuncties en zijn afspraken gemaakt over dienstverlening door WSD op het gebied van juridische zaken en PR en communicatie.

De financiële positie van De Schoonmaak Coöperatie U.A. is goed en hieruit vloeien vooralsnog geen risico’s voort zoals onderstaande cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2022	(na resultaatbestemming)	€ 1.075.000
Eigen vermogen ultimo 2023	(voor resultaatbestemming)	€ 1.929.000
Voorlopig gerealiseerd resultaat: 2023 (positief)		€ 966.000

Stichting AANtWERK

WSD is één van de initiatiefnemers van Stichting AANtWERK. Stichting AANtWERK, statutair gevestigd in Boxtel, is opgericht op 26 maart 2013.
Stichting AANtWERK heeft als doel een platform te bieden voor ondernemers welke zich mede ten doel stellen maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en bedrijven in het kader van uitwisselingen, welke door de stichting worden geïnitieerd, met elkaar in contact te brengen en aan elkaar te binden. De financiële omvang van de stichting is zeer beperkt (totale exploitatie bedraagt minder dan € 150.000) en hieruit vloeien geen risico’s voort voor WSD-groep.

3. Weerstandvermogen

Het Algemeen Bestuur heeft op 9 maart 2022 besloten tot herbevestiging van bestaand beleid voor de bepaling van het weerstandsvermogen en daarop volgende resultaatbestemming met een aantal aanpassingen en nieuwe besluiten. De aanpassingen hebben vooral betrekking op de resultaatbestemming en allocatie van het totale vermogen naar weerstandsvermogen en bestemmingsreserves.

Ten aanzien van het weerstandsvermogen is besloten:

1. Bij de bespreking van de financiële stukken van WSD in het beleids- en financieel overleg met de gemeenten, er nadrukkelijk meer aandacht gegeven wordt aan de risico inschattingen en de berekening van de risico's, zoals opgenomen in de jaarlijkse "Notitie weerstandsvermogen". (Concern control van WSD zorgt voor een meer inzichtelijke en meer toegankelijke wijze van presenteren).
   Dit is vormgegeven door in samenwerking met BDO Advisory een visualisatie Weerstandsvermogen te ontwerpen die als bijlage bij deze notitie is opgenomen.
2. De instabiliteit van het landelijke stelsel en de financiering van de PW is gebleven. Niettemin is met de vaststelling van de koers van WSD en de lokale plannen van de gemeenten het risico van WSD afgenomen naar een gemiddeld niveau. Dat betekent dat het uitgangspunt voor de risicoberekening de minimum positie wordt.
   Er is dus niet langer sprake van een bandbreedte van minimum- en maximumomvang.

Jaarlijks wordt het weerstandsvermogen van WSD herijkt op basis van een geactualiseerde inschatting van de verschillende bedrijfs- en subsidierisico's. De omvang van het berekende weerstandsvermogen kent vervolgens een directe relatie met de bestemming van het rekeningresultaat. Dit proces vindt al jaren volgens vast stramien plaats waarbij met name de grote onzekerheden in de omgeving waarin WSD opereert van wezenlijke invloed zijn op de risicobeoordeling.

Uitwerking weerstandsvermogen 2024
Volgens het bestuursbesluit van 9 maart 2022 blijft het in de branche gangbare model voor de berekening van weerstandsvermogen van Deloitte het te hanteren instrument voor WSD.
Voor de risico-inschatting zijn de koers van WSD (lokaal) en de ontwikkelingen rondom de PW en Wsw (landelijk) de belangrijkste kaders.

Koers WSD
Het Algemeen bestuur van WSD heeft na een uitgebreide ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding in juli 2020 de koers "Gezamenlijk doorontwikkelen" vastgesteld. De komende jaren staan in het teken van het in samenwerking met de gemeenten opzetten en uitvoeren van lokale plannen, het verder ontwikkelen van het gezamenlijk expertisecentrum en van plusdiensten. Bestuur en gemeenten hebben gekozen voor het break even scenario met een volume van 2.100 doelgroepmedewerkers eind 2026. Hiermee ligt er een financieel fundament onder deze plannen. En hoewel het landelijke speelveld van de Participatiewet (PW), inclusief de beschikbare macrobudgetten en de budgetverdeling instabiel is, is door de keuze van de gemeenten een belangrijk onderdeel van de grote onzekerheden voor WSD weggenomen.

Door de coronacrisis heeft de uitwerking van de lokale plannen vertraging opgelopen die ook in 2023-2024 nog voelbaar is. Voor de verdere vormgeving van de lokale plannen zijn nog toereikende middelen beschikbaar via de bestemmingsreserve Lokale Plannen.

Landelijke ontwikkelingen in PW en Wsw
Vanuit de evaluatie van de Participatiewet in 2020 is de (inmiddels demissionaire) staatssecretaris van SZW gestart met het Breed offensief. Meer dan 20 maatregelen zijn aangekondigd en zijn in 2023 van kracht geworden. Het gaat van het invoeren van een landelijk preferent administratief proces, aanpassen van de no-risk polis, aanvraagrecht op no-risk, tot betere informatie voor werkgevers etc.

Een aantal van die maatregelen raken de financiering van gemeenten vanuit de Participatiewet. Belangrijk is dat er een nieuwe financiering komt die gemeenten stimuleert om meer mensen te plaatsen. De aanpassingen in het Buigbudget en de overheveling van het begeleidingsbudget naar de Algemene uitkering waardoor gerealiseerde banen met LKS structureel betaalbaar blijven zijn een aantal goede stappen. De financiering van de loonkostensubsidies is per 1 januari 2022 in positieve zin gewijzigd waarbij het realiseren van LKS-banen wordt beloond door extra financiering in latere jaren. Per 1 januari 2023 is ook de financiering van de begeleidingsvergoeding voor de reguliere Participatiebanen aangepast door overheveling van het

budget Nieuwe doelgroep Regulier naar het Gemeentefonds. De aanvankelijke onduidelijkheid over de herleidbaarheid van dit eerder duidelijk herkenbare begeleidingsbudget na opname in het gemeentefonds is inmiddels van tafel. Op verzoek van Cedris en Divosa heeft Bureau Berenschot een handreiking en rekenmodel ontworpen waarmee het begeleidingsbudget Regulier weer herkenbaar is per gemeente. Ook de financiering via het gemeentefonds voorzien in financiering op basis van realisatie voorgaand jaar, waarmee ook hier een incentive op plaatsing in banen met LKS is gerealiseerd.

Daarmee is in elk geval de Q-component (hoeveelheid gerealiseerde banen) in de financiering van LKS-banen in belangrijke mate voorzien. Maar dit alleen is onvoldoende. De financiering (P-component) van Participatiebanen met loonkostensubsidie is structureel onvoldoende om de business case rond te krijgen. Door de invoering van de Wet arbeidsmarkt in balans per 1 januari 2020, leidend tot een CAO voor de Participatiewet en een pensioenregeling zijn de kosten voor de gemeenten opgelopen met ca. 20% per arbeidsplaats PW. De stijging van het WML per 1 januari 2023 met 10,15% en de invoering van een Wettelijk Minimum uurloon per 1 januari 2024 o.b.v. 36 uur (verhoging van het WML met 7,46%) zorgen voor verdere verhoging van de kosten van een Participatiebaan die niet te financieren zijn vanuit de netto toegevoegde waarde van zo'n baan.

In haar kamerbrief van juli 2023 heeft de staatssecretaris op basis van een tweetal onderzoeken van APE (stand van zaken beschut werk) en Berenschot (toekomstbestendigheid sociaal ontwikkelbedrijven) geconcludeerd dat financiële maatregelen nodig zijn om de doelstellingen van Participatiewet te realiseren. Zij heeft daartoe een aantal maatregelen genomen en budgetten vrij gemaakt.

Er komt extra budget om de begeleidingsvergoeding Beschut vanaf 2024 structureel te verhogen met als doelstelling in 2048 30.300 beschutte werkplekken te realiseren. Hiervoor is budget oplopend van € 13,1 mln. in 2024 tot 64,7 mln. (structureel vanaf 2024) beschikbaar. Voor 2024 komt dit neer op een bedrag van € 2.157 per persoon. Streven van SZW is om vanaf 2025 de financiering op basis van realisatie te laten zijn. De wijze waarop dit te realiseren wordt nog onderzocht door SZW. Deze verhoging met € 2.157 per werkplek per jaar is binnen de businesscase beschut helaas niet meer dan een druppel op de gloeiende plaat.

SWZ onderkent dat er extra maatregelen nodig zijn om de doelstellingen van de Participatiewet te realiseren. Met de kamerbrief van 21 december 2023 worden een 3-tal varianten voor versterking van de infrastructuur benoemd met daarbij verschillende doelstellingen qua nagestreefde omvang van plaatsingen beschut en de tussengroep die (nog) niet via reguliere werkgevers in een P-baan geplaatst kan worden.
Voorkeur van de minister gaat uit naar variant 2 waarin realisatie van een basisinfrastructuur gekoppeld aan 30.300 beschutte banen in 2048 en daarnaast in 2048 10.000 banen voor andere doelgroepen die nog niet regulier aan het werk kunnen de doelstelling is.
Voor de transformatie van de sociale ontwikkelbedrijven wordt in 2024 éénmalig € 64 mln. en voor de periode 2025 tot 2035 totaal € 330 mln. in tranches beschikbaar gesteld. Over de wijze waarop deze middelen beschikbaar komen voor de sociale ontwikkelbedrijven loopt nog onderzoek.

Ter stimulering van de realisatie van 10.000 extra nieuwe banen naast de beschutte werkplekken komt vanaf 2025 voor de komende 24 jaar structureel € 34,7 mln. beschikbaar volgens een groeimodel van 400 extra plaatsen per jaar leidend tot 10.000 plaatsen in 2048 waarbij het bedrag jaarlijks oploopt tot uiteindelijk € 34,7 ml. in 2048. Voor 2025 is dit een bedrag van € 3.465 per fte. Ook met deze budgetaanpassing is de businesscase Participatiewet nog bij lange na niet sluitend.

Een en ander betekent dat er bewegingen zijn richting een betere financiering van de Participatiewet maar om deze echt kostendekkend te laten zijn is nog steeds substantieel meer geld nodig. Met onze brancheverenigingmaken we ons hier de komende tijd sterk voor.

Vooralsnog investeren WSD en gemeenten in nieuwe banen mede door inzet op het stimulusprogramma zodat de WSD-trein al volop rijdt en niet hoeft te wachten tot de regelgeving feitelijk wijzigt. Dankzij prudent beleid in het verleden is WSD ook in staat deze investeringen te doen zonder dat daarvoor gemeentelijke budgetten moeten worden ingezet.

Actualisering risicoanalyse:
Tegen de bovengenoemde achtergrond vindt de vertaling van risico's naar het weerstandsvermogen plaats door middel van het standaardmodel voor Sociale werkbedrijven

zoals dat door Deloitte is ontwikkeld. Met behulp van dit model worden op een systematische wijze risico's geïnventariseerd. Het model houdt rekening met omzetrisico's, investeringsrisico's, conjunctuurgevoeligheid en specifieke risico's.

De specifieke risico's van WSD hangen samen met wijzigingen in de financieringssystematiek. Het gaat om bezuinigingen op het budget, of ongedekte kostenstijgingen (b.v. als gevolg van de Wet arbeidsmarkt in balans en stijgingen WML) in de Wsw en de Participatiewet.
Hierbij wordt rekening gehouden met de deelnemingen in de BV's van WSD en het lidmaatschap en de samenwerking met de Schoonmaak Coöperatie. Vervolgens wordt berekend welke financiële buffer noodzakelijk is. U vindt in bijlage 1 de uitgewerkte versie. In het rekenmodel wordt een minimale omvang van de financiële buffer bepaald.

Bij de interpretatie van de uitkomsten van het model is het belangrijk om te realiseren dat het Algemeen bestuur heeft besloten dat in het model geen rekening wordt gehouden met stelselwijzigingen: fundamentele wetswijzigingen die tot gevolg kunnen hebben dat de financieringssystematiek of doelgroep aantallen ingrijpend veranderen.
Een voorbeeld van zo'n fundamentele wijziging is het risico voortvloeiend uit Europese rechtspraak die de vrijstelling ex art 8a Waadi mogelijk onderuit kan halen. Daarmee zouden reguliere cao's de bestaande cao's Wsw en Aan de Slag moeten vervangen. Voor WSD is de potentiële kostenverhoging van het vervallen van de vrijstelling voorzichtig becijferd op ca. €1,5 mln. Dit tast het fundament van de Participatiewet en daarmee de sector aan. We verwachten dat in de loop van 2024 de situatie rondom art 8a Waadi helder zal worden. Een dergelijke fundamentele stelselwijziging blijft buiten de risico-inschatting en berekening van het vereiste weerstandsvermogen.

Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen van WSD wordt onderscheid gemaakt in drie risicogroepen:

1. Bedrijfsrisico's van de gemeenschappelijke regeling.
   Dit zijn risico's die voorvloeien uit de bedrijfsmatige activiteiten van de verschillende afdelingen in de divisies Werk & Ontwikkeling en Participatie. Deze risico's worden beïnvloed door enerzijds de marktrisico's en anderzijds door de onzekere ontwikkeling van de omvang van het aantal plaatsingen en trajecten door gemeenten bij WSD. Daarnaast vloeien ook risico's voort uit de ontwikkeling dat de stafafdeling SEZ zich steeds meer op de markt begeeft en haar dienstverlening aanbiedt op het gebied van ontzorging in het kader van de Participatiewet. Voorzieningen en de daarbij behorende risico's worden buiten beschouwing gelaten. Deze risico's (b.v. dubieuze debiteuren) zijn individueel al tegen het licht gehouden, gekwantificeerd en afgedekt door een voorziening. Eveneens worden buiten beschouwing gelaten risico's die afgedekt zijn middels verzekeringen, zoals het risico van bedrijfsaansprakelijkheid en ongevallen van medewerkers.

2. Subsidierisico van de gemeenschappelijke regeling.
   Dit betreft risico's die WSD loopt ten aanzien van de hoogte en verdeling van de rijksbijdrage SW en de budgetten voor banen met loonkostensubsidie, alsmede bovennormale stijgingen van de loonkosten (zoals bijvoorbeeld in de PW is gebeurd met de buitengewoon sterke verhoging van het Wettelijk Minimum Loon, het invoeren van het wettelijk minimumuurloon of het mogelijk afbouwen van fiscale maatregelen zoals het Loonkostenvoordeel). De financiering van de PW afgezet tegen de elkaar opvolgende kostenstijgingen maken het steeds moeilijker om tot een sluitende businesscase te komen voor de PW. Dit blijkt ook uit verschillende onderzoeken van onder andere Berenschot en Capel Advies. Ook het Rijk heeft inmiddels onderkend dat, in elk geval voor de realisatie van Beschutte werkplekken, aanvullende financiering noodzakelijk is om voldoende begeleiding voor deze doelgroep te organiseren en daarmee de doelstelling van op termijn 30.300 Beschutte Werkplekken te realiseren. Helaas wordt daarmee wordt slechts een klein deel van het financieringstekort in de businesscase voor de PW gedicht. Vooral inmiddels cumulatief forse loonkostenstijging PW (als gevolg van invoering van de CAO Aan de Slag, de daarop volgende verhogingen van het WML 2022 en de verhoging van het WML door invoering van het Wettelijk Minimum Uurloon in 2023) is van grote invloed op de businesscase. Bij verhoging van de loonkosten en gelijkblijvende loonwaarde stijgt de terug te verdienen loonwaarde via netto toegevoegde waarde verder en daarmee wordt het financieringstekort steeds groter.

   Een ander risico in de PW is het risico van het niet realiseren van het volume instroom. De WSD-gemeenten hebben in het collectief een afspraak dat er eind 2026 2.100 arbeidsplaatsen gerealiseerd worden. Mocht dit niet lukken en belandt WSD in een

krimpscenario, dan is dat een fors risico. De gewijzigde financiering van LKS en begeleidingsvergoeding op basis van realisatie nemen in elk geval de voornaamste belemmering voor het volume aan instroom weg.

Bij de subsidierisico's is aangenomen dat bij de berekening van de minimumvariant WSD in staat is om 50% van de budgetdaling in 3 jaar op te vangen.

3. Risico deelnemingen. Dit zijn de risico's die voortvloeien uit de private bedrijven van WSD: WSD Holding BV, WSD Participatie BV, Werkpartners BV en Werksupport BV en het lidmaatschap van WSD van De Schoonmaak Coöperatie U.A.. De private bedrijven worden geacht hun eigen bedrijfsrisico's op te kunnen vangen. Het risico deelnemingen betreft voor WSD het risico dat WSD loopt door de samenwerking: bijvoorbeeld de activiteiten die WSD voor de BV's verricht in de vorm van (backoffice) dienstverlening.

Redelijk stabiel beeld en heroverweging na realisatie lokale plannen
Uit de nu voorliggende bedrijfsrisicoanalyse blijkt dat het totale risicoprofiel van WSD licht toeneemt als gevolg van een toename van de risico's samenhangend met de bedrijfsmatige activiteiten van WSD.

De toename van het bedrijfsrisico is een effect van de toename van risico's dat klanten wegvallen en vervangende klanten weer wat makkelijker te verleiden zijn. We zien dat ten gevolge van de actuele en verwachte toekomstige economische ontwikkelingen in Nederland en de situatie op de arbeidsmarkt over de volle breedte werkgevers huiverig zijn om te investeren in de groei van hun organisatie. De oplossing wordt steeds meer gezocht in robotisering en uitbesteding waardoor de beschikbaarheid van werkplekken voor de doelgroep afneemt. De afhankelijkheid van enkele grote klanten in de totale klantenportefeuille speelt daarbij ook een rol omdat relatieve afhankelijkheid van een aantal grote klanten binnen het model leidt tot een groter risico. De subsidierisico's en deelnemingsrisico's blijven redelijk stabiel.

Overzicht minimum bedrijfsrisico's WSD (Bedragen * € 1.000):

Risico	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Verandering 2024 t.o.v. 2023**
Bedrijfsrisico Gem. Regeling WSD	9.100	8.900	8.800	9.000	200
Risico subsidie Gem. Regeling WSD	1.500	1.500	1.600	1.600	0
Risico deelnemingen	100	100	100	100	0
Totaal Risico (maximum positie weerstandsvermogen)	10.700	10.500	10.500	10.700	200

Een nadere specificatie is opgenomen in bijlage 1.

Het minimaal vereist weerstandsvermogen stijgt daarmee fractioneel van € 10,5 mln. naar € 10.7 mln.

Overwegingen
Het risicoprofiel van WSD gebaseerd op het model van Deloitte is licht toegenomen.

Grote onbekenden zijn:
- ontwikkeling financiering Sw via toereikende LPO voor zowel stijging loonkosten Sw als ondersteunende diensten (CAO ambtenaren);
- ontwikkeling in de financiering van de Participatiewet ter compensatie van de structurele negatieve businesscase en van kostenstijgingen a.g.v. CAO ontwikkelingen;
- ontwikkelingen rondom vrijstelling ex art. 8a Waadi;
- onzekerheid financiering gemeenten, het zogenaamde Ravijn;
- overige macro risico's (bv. de oorlog in de Oekraïne en de effecten daarvan op de economie en rijksfinanciën).

Hiermee is in deze analyse geen rekening gehouden. De huidige financiële positie van WSD is, door zeer prudent beleid van het bestuur van WSD sterk, maar niet onbegrensd.

Op basis van het bovenstaande overzicht van het totale risico van WSD is het voorstel om het minimum weerstandsvermogen fractioneel te verhogen naar € 10,7 mln. (2023: € 10,5 mln,).

Kengetallen
Het Besluit begroting en verantwoording (BBV, art.11) bepaalt dat een basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de begroting en jaarrekening. De op te nemen kengetallen betreffen; schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit en duidelijk is dat deze primair gericht zijn op gemeenten en provincies en minder op organisaties als WSD. De voor WSD relevante kengetallen zijn onderstaand ten opzichte van vorig jaar en begroting opgenomen.
Deze kengetallen maken het de leden van het Algemeen bestuur gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van WSD.

Ontwikkeling van de kengetallen

Kengetallen:	**Jaarrekening 2023**	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**
1.a. Netto schuldquote	-29,9%	n.v.t.	n.v.t.
1.b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-29,9%	n.v.t.	n.v.t.
2. Solvabiliteitsratio	79,9%	n.v.t.	n.v.t.
3. Structurele exploitatieruimte	4,3%	2,9%	1,7%

Toelichting op de diverse kengetallen:

1. Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van WSD ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.
WSD heeft een zeer goede liquiditeitspositie en geen schulden uit hoofde van geldleningen wat resulteert in een negatieve schuldquote, hetgeen als positief wordt beoordeeld.

2. Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin WSD in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van WSD bestaat volgens uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van WSD.

3. Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte WSD heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen en relatie tot de financiële positie
De kengetallen zijn in overeenstemming met de positie van WSD als gemeenschappelijke regeling. De organisatie heeft een stevig eigen vermogen en is niet afhankelijk van extra bijdragen van de deelnemers en/of vreemd vermogen. Dit komt tot uiting in de solvabiliteitsratio. De uitkomst hiervan wordt voor een belangrijk deel bepaald door het beleid ten aanzien van de opbouw van de algemene reserve.

4. Financiering

WSD is als decentrale overheidsorganisatie gehouden aan de Wet Financiering Decentrale Overheden en moet daarom verplicht Schatkistbankieren. De mogelijkheden om rendement te genereren met eigen vermogen (rente op uitgezette overtollige liquiditeiten) zijn ingeperkt doordat alle decentrale overheden verplicht zijn om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Op de bij de schatkist aangehouden middelen wordt momenteel geen minimale rente vergoed.
Los van de beperkingen vanuit de Wet Verplicht Schatkistbankieren is het financiële beleid van WSD, zoals vastgelegd in het door het Algemeen bestuur vastgestelde Treasurystatuut, sowieso erg prudent in de omgang met financiële middelen.

Leningen
WSD financiert alle activiteiten met eigen vermogen en hoeft daarvoor geen externe financieringsbronnen aan te wenden.

5. Onderhoud kapitaalgoederen

WSD heeft een aantal bedrijfsgebouwen in eigendom in Boxtel, Schijndel, en Vught. Het onderhoud daarvan is een belangrijk onderdeel van de exploitatie van WSD.

Gelijktijdig met de koersvorming is een proces opgestart om te komen tot een nieuwe huisvestingsvisie. De vastgestelde koers voorziet in samenwerking van WSD en gemeenten waarbij de lokale situatie in het sociale domein wordt versterkt door de expertise van WSD. Wens is dat WSD voor inwoners zichtbaar lokaal aanwezig is in de gemeentelijke structuren. In 2020 zijn alle gemeenten aan de slag gegaan met hun lokale plan voor de uitwerking van de toekomstige samenwerkingsvorm. Mede op basis daarvan is medio 2021 een verkenning met betrekking tot de toekomst van het hoofdgebouw van WSD in Boxtel gemaakt. De uitdaging was om het gebouw in lijn te brengen met de koers van WSD enerzijds en de eisen van deze tijd anderzijds. Begin 2022 is door het DB een besluit genomen en een budget van € 4,6 miljoen beschikbaar gesteld voor de volledige transformatie van het hoofdgebouw van WSD. Hiervan wordt een derde geïnvesteerd in duurzaamheid zoals isolatie, verwarming en koeling met aardwarmte.

Ultimo 2023 bedraagt de totale boekwaarde van de gebouwen, inclusief grond, terreinvoorzieningen en installaties € 6,61 miljoen. Dit is inclusief de investeringen in uitvoering van de transformatie van het gebouw in Boxtel.

In de loop van 2024 wordt ook het pand op de locatie Schouwrooij 20 onder handen genomen. De gesprekken met architecten en aannemers zijn daarvoor inmiddels opgestart.
En ook de andere panden van WSD zullen in de komende jaren worden verduurzaamd.

Na oplevering van de transformatie van Schouwrooij 20 en 22 zal actualisering van het meerjarenonderhoudsplan met bijbehorende meerjarenonderhoudsbegroting plaatsvinden.

6. Rechtmatigheid

Met ingang van het boekjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. Daarmee verandert de rol van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur: het dagelijks bestuur legt over de rechtmatigheid verantwoording af aan het algemeen bestuur. De rechtmatigheidsverantwoording wordt een toelichting in de jaarrekening 2023. De spelregels rondom de rechtmatigheids-verantwoording zijn opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV.

Sinds in september 2023 duidelijk is geworden dat de invoering na jaren van uitstel dan toch per 1 januari 2023 zou worden ingevoerd is samen met de accountant gestart met de vormgeving van de rechtmatigheidsverantwoording voor WSD. Voor 2023 heeft dat geresulteerd in een pragmatische benadering vanuit een minimumvariant. Het AB heeft op voorstel van het DB in december de noodzakelijke besluiten genomen: het normenkader 2023 is vastgesteld evenals de verantwoordings- en rapportagegrenzen. Daarmee warden da kaders aanwezig voor de

uitvoering van de noodzakelijke interne controlewerkzaamheden om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording.

In 2024 worden een aantal documenten aangepast om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording ook formeel goed te borgen: aanpassing van de verordeningen ex artikel 212 Gemeentewet (Financiële verordening) en artikel 213 Gemeentewet (Controleverordening) en het controleprotocol.

Vervolgens is een eerste stap het in overleg met bestuur en directie zorgen voor een interne beheersing specifiek gericht op de rechtmatigheidsverantwoording. Dat betekent dat de interne controles zodanig systeem- of gegevensgericht gepland worden, dat het dagelijks bestuur tot een gedegen onderbouwd oordeel kan komen over de rechtmatigheid. De aanpak wordt vastgelegd in een overkoepelend interne controleplan en vanwege de relatie met de controle van de getrouwheid afgestemd met de accountant. In de jaren daarna is de ambitie om te komen tot een werkwijze waarbij de rechtmatigheidsverantwoording wordt gebruikt als impuls om de bedrijfsvoering te verbeteren. Met een plan van aanpak wordt uitgewerkt wat de ambitie van de organisatie is ten aanzien van de administratieve organisatie en interne beheersing, IT- beheer en verbijzonderde interne controle). Daarbij wordt de gehele organisatie betrokken, bijvoorbeeld via het zogenaamde 'Three Lines'- model, zodat ook de verantwoordelijke managers in de 1e en 2e lijn medeverantwoordelijk worden voor het rechtmatigheidsbeheer. Om dit ook in de organisatievorm te geven zal meer tijd vragen.

7. Openbaarheidsparagraaf: Wet Open Overheid

In artikel 3.5 van de Wet Open Overheid (WOO) is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet, en in de jaarrekening verslag doen van de uitvoering ervan.
WSD heeft als volgt uitvoering gegeven aan deze nieuwe wet. In februari 2023 is het MT van WSD geïnformeerd over de uit de WOO voortvloeiende verplichtingen voor onze organisatie. Het Algemeen bestuur van WSD is in maart 2023 geïnformeerd over de inhoud van de wet. Het bestuur heeft aansluitend een procedure voor inkomende WOO-verzoeken vastgesteld. Uit de WOO vloeit de verplichting voort tot het actief openbaar maken van informatie. WSD is pro-actief met het verstrekken van relevante informatie via haar eigen website alsmede via de raadsinformatie via de deelnemende gemeenten.
Op de website van WSD worden de agenda's en besluitenlijsten van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur gepubliceerd waarmee wordt voorzien in de publicatie van de meest relevante besluitvorming voor WSD als openbaar lichaam.
Het bestuurssecretariaat onderzoekt wat verder nog voor publicatie in aanmerking wat uiteindelijk in 2024 moiet leiden tot een werkproces waarmee et bestuurssecretariaat in de toekomst invulling kan geven aan de absolute verplichting tot publicatie conform WOO.

Om het proces van informatieverzoeken goed in te richten, is er op de website van WSD reeds een algemeen, apart, mailadres voor WOO-verzoeken opgenomen. Dit mailadres is gekoppeld aan de mailbox van Juridische zaken en het directiesecretariaat. Via deze weg wordt de mogelijkheid tot het verzoek voor publieke informatie voor eenieder opengesteld en waarborgen we dat er altijd iemand is die het verzoek op kan pakken.

Begroting WSD 2025

en Financiële meerjarenraming 2026 t/m 2028

8. Begroting WSD 2025
en Financiële meerjarenraming 2026 - 2028

	Jaarrek. 2023	detail Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Bedrijfsresultaat						
Bedrijfsopbrengsten	26.598	28.638	29.350	30.165	30.875	31.130
Grond-, hulpstoffen uitbesteed werk	6.234	6.293	6.420	6.600	6.755	6.810
Netto toegevoegde waarde	20.364	22.345	22.930	23.565	24.120	24.320
Overige opbrengsten Plusdiensten	6.867	7.334	7.360	6.985	6.960	6.985
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0
Baten	27.231	29.679	30.290	30.550	31.080	31.305
Salariskosten ambt. medewerkers	4.330	3.690	3.570	3.450	3.360	3.235
Externe dienstverlening formatie	13.466	16.319	16.995	17.685	18.570	19.100
subtotaal NGA	17.796	20.009	20.565	21.135	21.930	22.335
Dienstverlening door derden	1.381	1.496	1.545	1.595	1.645	1.695
Afschrijvingen	876	1.237	1.200	1.200	1.200	1.200
Overige bedrijfskosten	5.155	4.242	4.365	4.485	4.605	4.625
Lasten	25.208	26.984	27.675	28.415	29.380	29.855
Totaal bedrijfsresultaat	**2.023**	**2.695**	**2.615**	**2.135**	**1.700**	**1.450**
Subsidieresultaat WSW						
Budget Wsw	37.547	35.837	33.190	31.315	29.760	28.530
Personeelskosten Wsw	32.720	32.402	30.300	28.200	26.650	25.440
Uitvoeringskosten begeleid werken	688	619	590	550	510	475
Subsidieresultaat Wsw	4.139	2.816	2.300	2.565	2.600	2.615
Subsidieresultaat PW						
Begeleidingsbijdragen PW Beschikbaar budget	4.081	4.960	5.890	7.110	7.960	8.435
Loonkosten PW -/- LKS (incl. LIV) beschikbaar budget	6.899	7.986	9.410	11.300	12.580	13.245
Subsidieresultaat Participatiewet	-2.818	-3.026	-3.520	-4.190	-4.620	-4.810
Bijdrage Stimulus reserve	39	0	0	500	1.300	1.700
Bijdrage gemeenten	235	237	240	240	240	240
Resultaat gemeentelijke bijdrage	235	237	240	240	240	240
Totaal subsidieresultaat	**1.595**	**27**	**-980**	**-885**	**-480**	**-255**
Totaal incidentele lasten en baten	**-21**	**44**	**0**	**0**	**0**	**0**
Exploitatieresultaat vóór onttrekking	**3.597**	**2.766**	**1.635**	**1.250**	**1.220**	**1.195**
Onttrekking bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	**460**	**460**	**460**	**460**	**460**	**460**
Doorontwikkeling organisatie						
Kosten Doorontwikkeling organisatie	200	455	455	455	0	0
Onttrekkingen bestemmingsreserve Doorontwikkeling	200	455	455	455	0	0
Resultaat Doorontwikkeling	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lokale Plannen						
Kosten Lokale Plannen	183	212	217	217	0	0
Onttrekkingen bestemmingsreserve Lokale Plannen	183	212	217	217	0	0
Resultaat Lokale Plannen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat na onttrekking bestemmingsreserves	**4.057**	**3.226**	**2.095**	**1.710**	**1.680**	**1.655**
Saldo incidentele baten en lasten (zie bijlage 11)	-460	-460	-460	-960	-1.760	-2.160
Structureel begrotingssaldo	**3.597**	**2.766**	**1.635**	**750**	**-80**	**-505**

9. Uitgangspunten en toelichting

Algemene Kaders

- De begroting 2025 en de Financiële meerjarenraming WSD 2026 tot en met 2028 zijn opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten (BBV). In deze begroting en meerjarenraming is er sprake van één programma in de zin van het BBV, zijnde de uitvoering van de Participatiewet (incl. de sociale werkvoorziening oud).

  Het Algemeen bestuur van WSD heeft na een uitgebreide ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding in juli 2020 de koers "Gezamenlijk doorontwikkelen" vastgesteld. Al snel na de start van de implementatie van de koers in lokale plannen bleek dat de financiële kaders van de Participatiewet een belemmering bleken voor gemeenten. Het Dagelijks bestuur heeft daarop op 22 januari 2021 het Stimulusprogramma vastgesteld om elke financiële barrière bij onze gemeenten om mensen uit de doelgroep aan het werk te helpen weg te nemen. Voor het verloop van de bezetting Wsw en PW is het Stimulus-programma 2021-2025 de basis. Het Stimulusprogramma heeft als vertrekpunt de financiële doorrekening in het koersdocument "Gezamenlijk Doorontwikkelen" van het scenario "Break-even". Jaarlijks stellen we op basis van de feitelijke gerealiseerde bezetting en de geactualiseerde verwachtingen voor wat betreft uitstroom en instroom het scenario bij richting nieuwe meerjarenraming. Het ambitieniveau blijft ook in deze actualisering onverminderd 2.100 doelgroepmedewerkers, ultimo 2026 en volgende jaren. Op basis van ervaringsgegevens gaan we van een uitstroom Wsw van 7% per jaar. Het gaat om de optelsom van personen met een proefplaatsing, een SW- en een PW-dienstverband, of via WSD direct geplaatst en begeleid bij een externe werkgever.
  Het Stimulusprogramma vormt samen met het expertisecentrum de basisdienst-verlening van de gemeenschappelijke regeling WSD. De basisdienstverlening wordt opgenomen in de lopende aanpassing van de gemeenschappelijke regeling.

- Het Stimulusprogramma is een tijdelijke financieringsvorm ter overbrugging van de periode die nodig is om van rijkswege de financiering van de Participatiewet dusdanig aan te passen dat er sprake kan zijn van een sluitende businesscase. In de afgelopen jaren neemt het rijk steeds kleine stappen die de financiering verbeteren:

  <u>Doelgroep LKS- regulier</u>
  In 2020 is het budget voor de begeleidingsvergoeding van LKS- regulier overgeheveld naar de algemene uitkering waarmee voor deze groep de stap is gemaakt naar vergoeding op basis van realisatie (P * Q). Eerder is dat al gebeurd met het budget voor de loonkostensubsidie. Het volumeprobleem vanuit de Rijksfinancieringssystematiek is hiermee opgelost. Dit betekent dat dus ook Nuggers onbeperkt en zonder financieel risico voor gemeenten naar werk toegeleid kunnen worden. Gemeenten (waaronder veel uit WSD-gebied) die veel banen met LKS uitvoeren krijgen door deze overheveling meer begeleidingsbudget. De WSD gemeenten zijn er hierdoor wat betreft budget flink op vooruit gegaan.

  <u>Doelgroep Beschut</u>
  Het ministerie van SZW heeft voor Beschut werk eenzelfde soort verdeelmodel op basis van Q* P (aantal * prijs) in voorbereiding. Hierdoor zal het volumeprobleem ook voor de doelgroep Beschut worden opgelost. Ook hier geldt dan dus dat Nuggers onbeperkt en zonder financieel risico voor gemeenten naar werk toe-geleid kunnen worden.

  Bovenstaande oplossing op de Q-component is slecht één onderdeel van de businesscase van de PW. Resteert nog de P-component.

  De P-component in de financiering van de PW is nu de belangrijkste oorzaak van de negatieve businesscase PW. Door maatregelen in de beloningssfeer van de PW in afgelopen jaren staat de businesscase steeds verder onder druk (Cao Aan de slag, pensioen, Wml stijging met meer dan 20% vanaf 2022, maar ook de gemiddeld intensievere begeleiding). Dit blijkt ook uit de actualisatie van de businesscase PW

vanuit de begroting 2024. Het negatieve subsidieresultaat per persoon PW bij WSD bedraagt in 2024 ca. € 4.150 per persoon (€ 5.600 per fte).

Het Rijk onderneemt inmiddels wel kleine stappen om de financiering te verbeteren onder de vlag van stimulans van beschutte werkplekken. Zo wordt vanaf 2024 de begeleidingsvergoeding voor Beschut verhoogd met € 2.157 per persoon; een beperkte bijdrage in het tekort van de negatieve businesscase PW.
Voor de aankomende jaren zijn door de Minister in december verdere middelen toegezegd. Over de verdeling daarvan vanaf 2025 volgt de besluitvorming na de voorjaarscijfers vanuit Den Haag. Voor deze begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 is derhalve met deze toezeggingen GEEN rekening gehouden.

- Tot nu toe kon met het positieve subsidieresultaat Wsw het negatieve subsidieresultaat PW afgedekt worden. Met de daling van de SW-populatie en de groei van de PW bezetting bereiken we naar verwachting in 2025/2026 het omslagpunt.
  Om te voorkomen dat de totale exploitatie van WSD uiteindelijk negatief wordt en we geen sluitende meerjarenraming kunnen laten zien, is inzet van de Stimulus reserve nodig. Er wordt vanuit gegaan dat het positieve subsidieresultaat Wsw plus het negatieve subsidieresultaat PW bij elkaar opgeteld tenminste nul moeten zijn. Om de begroting structureel sluitend te houden zal dit negatieve subsidieresultaat worden afgedekt door inzet van de Stimulusreserve.

- Voor Beschut werk geldt vooralsnog de financiering van de begeleiding op basis van historische uitstroomcijfers SW uit 2014. Een verdeelmodel vastgesteld voor Beschut werk op basis van aantal * prijs is in voorbereiding maar hiermee kan voor deze begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 GEEN rekening worden gehouden.

- De Plusdiensten bestaan uit diensten die van oudsher door WSD worden aangeboden, zoals intake en diagnose, re-integratietrajecten e.d.. Deze dienstverlening heeft al jarenlang ongeveer dezelfde omvang. In de raming wordt dan ook uitgegaan van stabilisatie hiervan. Daarnaast bestaan de plusdiensten uit nieuwe en innovatieve diensten en methodes die ontwikkeld zijn door gemeenten en WSD gezamenlijk. Het gaat om b.v. inburgering en taal tijdens het werk, jeugdtrajecten, ontwikkelgerichte arbeidsmatige dagbesteding etc. De verwachting is dat deze diensten fors zullen groeien, omdat deze inspelen op urgente lokale behoeften van gemeenten.
  Voorzichtige aanname is dat de dienstverlening licht groeit t.o.v. de huidige situatie.

- De kosten van het expertisecentrum worden geacht budget neutraal te zijn. Zowel WSD, gemeenten als eventuele derden brengen hun expertise om niet in. Wel zal er geïnvesteerd moeten worden om het expertisecentrum op gang te brengen (eenmalige investering in b.v. projectleiding) en gefaciliteerd moeten worden met passende huisvesting en ICT/communicatiemiddelen. Deze extra kosten maken onderdeel uit van het invoeringsplan waarvoor middelen zijn gereserveerd.

- De facilitaire dienstverlening en de uitleen van ambtelijk en overig niet gesubsidieerd personeel aan dochterondernemingen en vice versa geschiedt op basis van werkelijke kosten. Deze dienstverlening is in dienstverlenings-overeenkomsten vastgelegd. De opbrengsten uit deelnemingen zijn separaat opgenomen.

- We hebben op dit moment te maken met hoge inflatiecijfers. Voor de begroting en ramingen wordt desalniettemin voor de meeste posten uitgegaan van het prijspeil januari 2024. Voor de meeste majeure begrotingsposten geldt dat de prijsstijging wordt gecompenseerd (subsidies) of doorberekend (omzet).

Uitgangspunten per begrotingspost

- De diverse crises in afgelopen jaren voortvloeiend uit de coronapandemie en de oorlog in de Oekraïne hebben geleid tot aanzienlijke kostenstijgingen. De beste inschatting van de gevolgen van die prijsstijgingen vormt de interne detailbegroting 2024 die is gebaseerd op de laatste prognose 2023 aangevuld met de verwachtingen rondom de ontwikkeling van met name de loonkosten en de mogelijke compensatie door het Rijk.

- Na overleg tussen de brancheverenigingen, gemeenten en het Ministerie heeft het Rijk in 2023 maatregelen genomen om de enorm gestegen kosten van levensonderhoud voor de doelgroep SW en PW te compenseren. Enerzijds door (éénmalige) compensatiemiddelen voor 2023 maar ook een aantal structurele verhogingen vanaf 2024. Daarbovenop is per 1 januari het wettelijk minimumuurloon ingevoerd wat een kostenverhogend effect heeft. De belangrijkste maatregelen in 2024 die doorwerken in 2025 en verder:

  1. Loonkostenstijging PW door invoering van een Wettelijk Minimum uurLoon waardoor alle PW-lonen stijgen met 3,57% (36 naar 37 uur plus een extra SV-dag in schrikkeljaar 2024).
  2. Loonkostenstijgingen PW en SW als gevolg van de verhoging van het WMuL per 1-1-2024 met 3,75%. In juli 2024 komt daar nog een keer 2% (geraamd) bovenop.
  3. Onbekend is of er een nieuwe cao voor de PW volgt na 2024. Vooralsnog nemen we aan dat die er niet komt, het WMuL blijft dan de basis.
  4. Cao-lonen Wsw volgen de LPO-systematiek volgens de meicirculaire. Daarmee worden loonkostenstijgingen gefinancierd vanuit beschikbare rijksvergoeding Wsw.

  Voor 2025 en verder gaan we weer uit van "normale" verhogingen welke worden gecompenseerd door verhoging van de omzet (prijsindexering).

- De opbrengsten van de diensten en producten die WSD levert worden geraamd op basis van de begroting 2024.

- Het Wsw-budget wordt, conform de besluiten van de gemeenten, volledig ter beschikking van WSD gesteld. De meicirculaire Gemeentefonds biedt normaliter meerjarig inzicht in de ontwikkeling van het budget. Het is nog onduidelijk welke ruimte het Rijk ziet om de per 1 januari 2024 ontstane loonkostenstijging door de WML-verhoging en een eventuele compensatie voor SW-ers ingeschaald boven WML te compenseren via de LPO. Voor de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 gaan we voorzichtig uit van compensatie van de loonkostenstijging.
  In de meerjarige ontwikkeling wordt rekening gehouden met verwachte budgetaanpassingen als gevolg van lagere uitstroom dan gehanteerd bij de verdeling van het macrobudget voor de komende jaren.

- Financiering van de plaatsingen onder de Participatiewet vindt plaats middels loonkostensubsidies en begeleidingsvergoedingen. Verder wordt ervan uitgegaan dat de instroom Participatiewet in doorsnee qua samenstelling en loonwaarde gelijk is aan die van de afgelopen jaren.

- Inkomsten op grond van fiscale tegemoetkomingen, zoals het Lage Inkomens Voordeel (LIV) en het Loonkostenvoordeel (LKV) zijn geraamd op basis van de laatst bekende gegevens.

- Volgens het Participatiebudget voor de Nieuwe Doelgroep bedraagt de begeleidingsvergoeding voor 2024 € 7.217 per persoon voor zowel reguliere als beschutte werkplekken. Met dit bedrag is ook gerekend voor de jaren 2025 tot en met 2028. Er is geen prijsindex op toegepast.

- Er is een cao Gemeenteambtenaren afgesloten voor het jaar 2024 die voorziet in een loonsverhoging per 1 januari 2024 van 4,75% en per 1 oktober 2024 1,25%. Verder is geen cao-stijging geraamd. Een eventuele loonkostenstijging wordt gecompenseerd door toename van de omzet.

- De overige bedrijfskosten worden geraamd op basis van de begroting 2024.

- De additionele kosten om WSD in lijn met de nieuwe koers en lokale plannen om te vormen naar een wendbare organisatie worden gedekt door de reserve Doorontwikkeling organisatie en zijn budgetneutraal opgenomen in de begroting.

- De additionele kosten van samen met de gemeenten op te stellen Lokale Plannen voor doorontwikkeling van de organisatie worden gedekt uit de daarvoor bestemde reserves van WSD en zijn budgetneutraal opgenomen in de begroting.

Bijlagen

BIJLAGE 1

Gemiddelde bezetting WSD 2023-2028

bron: Budget Wsw 2024 e.v. is primair op basis van de septembercirculaire 2023 rekening houdend met de feitelijke bezetting 2023/2024 en een uitstroom van 7%. Voor de instroom PW is vanaf 2021 het Stimulus programma de basis leidend tot een totale bezetting van 2.100 personen ultimo 2026. Volgens de financiële doorrekening van het Adviesrapport over de koers van WSD Gezamenlijk Doorontwikkelen en de daarop gebaseerde scenarioberekening is 2.100 personen doelgroepmedewerker nodig om tot een break-even exploitatie te komen.

Bezetting Doelgroep

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Bezetting WSW-dvb						
Gemiddelde bezetting Wsw in personen dvb	1.143	1.054	976	907	844	785
Gemiddelde bezetting Wsw in fte dvb	907,4	829,2	767,7	714,0	664,0	623,5
Bezetting WSW-BW						
Gemiddelde bezetting Wsw in personen BW	118	119	113	105	97	90
Gemiddelde bezetting Wsw in fte BW	101,3	100,0	95,4	89,0	83,0	77,0
Bezetting PW						
Gemiddelde bezetting PW in personen dvb	597	729	871	1.041	1.159	1.225
Gemiddelde bezetting PW in fte	421,4	501,8	603,2	724,5	837,5	853,9
Totaalbezetting SW en PW (personen)	**1.858**	**1.902**	**1.960**	**2.053**	**2.100**	**2.100**
Totale bezetting WSW dvb+BW						
Gemiddelde totale bezetting in personen	1.261	1.173	1.089	1.012	941	875
Gemiddelde totale bezetting in fte	1.008,7	929,2	863,1	803,0	747,0	700,5
Gemiddelde totale bezetting SW in AJ	1.088,8	1.002,7	931,3	866,4	806,0	755,8
* waarvan dienstverbanden WSD	983,5	898,7	832,1	773,9	719,7	675,8
* waarvan Begeleid Werken	105,3	103,9	99,2	92,5	86,3	80,0

Gemiddelde bezetting Niet gesubsidieerde personeel (NGA) 2023-2028

	Jaarrek. 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
In dienst WSD/Blizo	43,0	37,1	35,1	33,1	31,1	29,1
Ingehuurd via derden	180,0	205,4	210,4	215,4	220,4	225,4
Totale NGA bezetting WSD	223,0	242,4	245,4	248,4	251,4	254,4

Toelichting:

Om de groei naar break-even eind 2026 is in afgelopen jaren de formatie fors uitgebreid.
In de loop van 2024 wordt de formatie geëvalueerd in het licht van het onder druk staand exploitatieresultaat
Wegens de uitstroom van Sw-medewerkers in zogenaamde sleutelfuncties ontkomen we niet aan een lichte toename van de reguliere bezetting om die functies te bemensen. Ook de toenemende complexiteit van de PW-doelgroep vraagt om kwalitatief goede invulling van de ontstane ruimte in de begeleidingsorganisatie.
Onder Niet gesubsidieerde arbeid (NGA) wordt verstaan de ambtelijke medewerkers in dienst van WSD, de welzijnsmedewerkers in dienst van de stichting Blizo en medewerkers op structurele basis ingehuurd van Werkpartners BV.
De hierboven gespecificeerde ambtelijke medewerkers in dienst van WSD en Blizo zijn verantwoord in de post salarissen. Personeel ingehuurd van derden is verantwoord onder "externe dienstverlening formatie".
Het beleid van WSD is om geen ambtenaren in de gemeenschappelijke regeling aan te nemen, maar al het nieuwe NGA-personeel aan te trekken via Werkpartners BV. Dit geeft, via natuurlijk verloop, een verschuiving van personeel in dienst van WSD/Blizo naar personeel ingehuurd bij derden.

De aantallen in de tabel zijn exclusief 11 FTE NGA medewerkers met een dienstverband bij Werkpartners die elders zijn geplaatst (De Schoonmaak Coöperatie) of op projecten (bijvoorbeeld de Lokale Plannen) werken.
De kosten van deze medewerkers worden volledig gedekt door de opbrengsten.

Bijlage 3

Investeringsoverzicht 2023-2028
(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Grond	0	0	0	0	0	0
Terreinvoorzieningen	102	135	50	50	50	50
Gebouwen	2.628	244	150	150	150	150
Installaties	2.030	25	50	50	50	50
Machines	177	508	350	350	350	350
Inventarissen	364	150	100	100	100	100
Vervoermiddelen	244	615	500	500	500	500
Overige	2.672	0	0	0	0	0
Totaal	8.217	1.677	1.200	1.200	1.200	1.200

Het investeringsbeleid van WSD is er op gericht om over een periode van 5 jaar niet meer te investeren dan het totaal aan afschrijvingen in diezelfde periode van vijf jaar.

Voor de extra kosten van verduurzaming wordt een bestemmingsreserve gevormd.
Dekking van extra lasten daarvan is in de afschrijvingen meegenomen.

Bijlage 4

Ontwikkeling voorzieningen 2023 - 2028
bedragen * € 1.000

Voorzieningen	Jaarrekening 2023	begroting 2024	begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Dubieuze debiteuren	228	175	175	175	175	175
Incourante voorraden	6	5	5	5	5	5
Totaal voorzieningen	234	180	180	180	180	180

Toelichting

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het niet meer toegestaan voorzieningen te te treffen voor jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Derhalve zijn in de jaarrekening 2004 en volgende, middels een stelselwijziging, de voorzieningen voor vakantiegeld en vakantiedagen omgezet in bestemmingsreserves.
Voor een overzicht van de bestemmingsreserves wordt verwezen naar Bijlage 8.

Overzicht leningen en rente 2023-2028
(bedragen * € 1.000)

Werkelijke rente leningen

Sinds 2014 maakt WSD geen gebruik meer van externe financiering in de vorm van leningen.
Er worden geen nieuwe leningen aangetrokken in de begrotingsperiode 2024-2028.

Werkelijke rentebaten
Sinds de invoering van schatkistbankieren eind 2013 hebben overtolige jarenlang geen rente opgeleverd.

Sinds augustus 2022 wordt op schatkistbankieren een variabel rentepercentage stijgend tot 3% ultimo 2023 vergoed.

	Jaarrek. 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Berekening renteresultaat over liquide middelen						
Rente lasten op leningen	0	0	0	0	0	0
Rente baten op banksaldi	620	500	475	450	425	400
Totaal werkelijke rente	620	500	475	450	425	400

De rentebaten zijn onderdeel van de overige opbrengsten.
Verwachting is dat rente niet structureel op het huidig niveau blijft.

Bijlage 5

Bijlage 6

Overzicht bijdragen gemeenten in de bestuurs- en indicatiekosten,

Het Algemeen bestuur heeft in de vergadering van 16 december 2009 besloten om de bestuurs- en indicatiekosten apart te blijven benoemen en af te rekenen met gemeenten.

De (totale) bestuurs- & indicatiekosten worden gefixeerd op een reëel bedrag met index. Deze kosten worden vervolgens voorcalculatorisch verdeeld op basis van de gekenmerkte verdeling van de "taakstelling".

Berekening bijdrage arbeidsjaar

	2024	2025
Totale algemene bestuurs- en indicatiekosten	€ 237.000	€ 240.000
Totaal gemeentelijke bijdrage	€ 237.000	€ 240.000
Aantal Arbeidsjaren Wsw	1.066,4 AJ	994,9 AJ
Gemiddelde bijdrage per arbeidsjaar:	€ 222,24	€ 241,23

Bijdrage per gemeente :

	Aantal geplaatsten		Gemeentelijke bijdrage	
	Begrote bezetting 2024	Begrote bezetting 2025	Begroting 2024	Begroting 2025
Aangesloten gemeenten				
Best	92,2	89,7	€ 20.493	€ 21.638
Boxtel	238,1	217,3	€ 52.915	€ 52.419
Meierijstad (excl. v.m. Veghel)	238,6	226,4	€ 53.019	€ 54.615
Nuenen	39,8	37,7	€ 8.837	€ 9.094
Oirschot	70,1	66,5	€ 15.584	€ 16.042
Oisterwijk	117,2	109,1	€ 26.050	€ 26.318
St. Michielsgestel	116,6	107,3	€ 25.904	€ 25.884
Son & Breugel	24,9	21,0	€ 5.536	€ 5.066
Vught	129,0	119,9	€ 28.661	€ 28.924
	1.066,4	994,9	€ 237.000	€ 240.000

Bron:
Gekenmerkte taakstelling 2024 en 2025 volgens de specificatie van het participatiebudget zoals opgenomen in de septembercirculaire 2023.

Ontwikkeling bestemmingsreserves 2023- 2028

Te Bestemmen in het jaar	Bestemmings-doel	Gestort bedrag	Totaal Onttrokken bedrag	onttrokken in 2022 en voorgaand	2023	2024	2025	2026	2027	2028
2020 Reserve Dividend uit resultaat 2019	gemeenten	878	878	73	699	106				
2021 Reserve Dividend uit resultaat 2020	gemeenten	1.738	1.738	0		494	600	600	44	
2022 Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR) 2021	gemeenten	1.250	1.250	213	79				556	402
2023 Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR) 2022	gemeenten	1.226	198	0						198
2024 Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR) 2023	gemeenten	1.667	0	0						
2020 Reserve Lokale plannen gemeenten	gemeenten	2.600	1.557	727	184	212	217	217		
2021 Reserve Stimulusprogramma	gemeenten	6.734	4.591	1052	39	0	0	500	1.300	1.700
2022 Reserve Stimulusprogramma	gemeenten	322	0	0						
Totaal bestemmingsreserves gemeenten		16.415	10.212	2.065	1.001	812	817	1.317	1.900	2.300
Onttrokken t/m 2028		10.212								
Saldo ultimo 2028		6.203								
2019 Exploitatieresultaat 2018	algemeen	460	460	241	219	0				
2020 Exploitatieresultaat 2019	algemeen	460	460	0	241	219				
2021 Exploitatieresultaat 2020	algemeen	460	460	0		241	219			
2022 Exploitatieresultaat 2021	algemeen	460	460	0			241	219		
2023 Exploitatieresultaat 2022	algemeen	460	460	0				241	219	
2024 Exploitatieresultaat 2023	algemeen	460	460	0					241	219
2025 Exploitatieresultaat 2024	algemeen	460	241	0						241
2026 Exploitatieresultaat 2025	algemeen	460	0	0						
2027 Exploitatieresultaat 2026	algemeen	460	0	0						
2028 Exploitatieresultaat 2027	algemeen	460	0	0						
2029 Exploitatieresultaat 2028	algemeen	460	0	0						
2004 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	2.108	0	0						
2007 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	340	274	274						
2011 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	140	140	140						
2019 Reserve vakantiegeld /-dagen	pers.kosten	435	0	0						
2024 Reserve vakantiegeld /-dagen	pers.kosten	350	0	0						
2017 Reserve Kosten Prototypes	gemeenten	3.300	3.300	3.300						
2018 Reserve Doorontwikkeling organisatie	gemeenten	1.580	1.580	1.289	200	91				
2023 Reserve doorontwikkeling organisatie	gemeenten	824	824	0		364	455	5		
2024 Reserve doorontwikkeling organisatie	gemeenten	450	450	0				450		
2022 Personeelsfonds	pers.kosten	417	417	417						
2023 Personeelsfonds	pers.kosten	408	0	0						
2024 Personeelsfonds	pers.kosten	556	0	0						
224 Reserve Verduurzaming	algemeen	400	0	0						
Totaal bestemmingsreserves WSD		16.368	9.986	5.661	660	915	915	915	460	460
Onttrokken t/m 2028		9.986								
Saldo ultimo 2028		6.382								

Specificatie beschikbare bestemmingsreserves dividend/AGR gemeenten ultimo 2028

- Reserve dividend gemeenten 2019	0
- Reserve dividend gemeenten 2020	0
- Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR) 2021	0
- Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR) 2022	1.028
- Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR) 2023	1.667
Totaal bestemmingsreserves gemeenten	2.695

Specificatie beschikbare bestemmingsreserves WSD ultimo 2028

- Reserves algemene bedrijfsontwikkeling	2.059
- Vakantiegeld en -dagen	2.959
Totaal bestemmingsreserves WSD	5.574

Bijlage 7

Specificatie van de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves WSD 2025

		€	€
1.	Permanente bedrijfsontwikkeling	460.000	
2.	Onttrekking bestemmingsreserve dividend / AGR	600.000	
3.	Onttrekking aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling organisatie	455.000	
4.	Onttrekking aan de bestemmingsreserve Lokale Plannen	217.000	
5.	Onttrekking aan de bestemmingsreserve Stimulus	0	
	Totaal onttrekking		1.732.000

Bevoegdheden vrijval en afloop reserves

De vorming van de reserves is uitdrukkelijk voorbehouden aan het Algemeen bestuur van WSD. Bij de voorstellen tot vorming van de reserves worden door het Algemeen bestuur de doelen en kaders voor de betreffende bestemmingsreserve meegegeven. Voor de verdere technische uitwerking van de vrijval wordt de ambtelijke organisatie van WSD gemandateerd. In geval van onduidelijkheid consulteert de ambtelijke organisatie het Dagelijks bestuur.

Tenminste jaarlijks, namelijk bij het vaststellen van de jaarrekening van WSD en de begroting en meerjarenraming, wordt het Algemeen bestuur geïnformeerd over het verloop van de reserves. In de jaarrekening wordt aan het Algemeen bestuur verantwoording afgelegd over de omvang en aard van de feitelijke bestedingen. In de begroting en meerjarenraming wordt inzicht gegeven over de verwachte onttrekkingen.

Daarnaast staat het Algemeen bestuur vrij om op ieder moment inzicht te vragen in de vorming en onttrekkingen.

A. Ontwikkeling Algemene Reserve 2023-2028

	* € 1000	
stand per 31-12-2023	10.500	
Bij bestemd resultaat 2023	200	Result. 2023 = 4057 -/- 2.209 (BR WSD) -/- 1.648 (BR AGR)
BIJ bestemd resultaat 2024	0	Result. 2024 = 3.226 -/- 460 (BR WSD) -/- 2.766 (BR AGR)
stand per 31-12-2024	10.700	
BIJ bestemd resultaat 2025	0	Result. 2025 = 2.095-/- 460 (BR WSD) -/- 1.635 (BR AGR)
stand per 31-12-2025	10.700	
BIJ bestemd resultaat 2026	0	Result. 2026 = 1.710 -/-460 (BR WSD) -/- 1.250 (BR AGR)
stand per 31-12-2026	10.700	
BIJ bestemd resultaat 2027	0	Result. 2027 = 1.680-/- 460 (BR WSD) -/- 1.220 (BR AGR)
stand per 31-12-2027	10.700	
BIJ uitkering ter dekking resultaat 2028	0	Result. 2028 = 1.655 -/-460 (BR WSD)-/- 1.195 (BR AGR)
stand per 31-12-2028	10.700	

B. Toets weerstandvermogen WSD

Op basis van de meest actuele risico-analyse wordt het Algemeen bestuur in haar vergadering van 3 juli 2024 voorgesteld het minimum weerstandsvermogen vast te stellen op € 10,7 mln. Verwezen wordt naar hoofdstuk 4.

	* € 1000
Geraamde stand Algemene reserve ultimo 2028	10.700
Verwacht minimumniveau besluit Algemeen bestuur juli 2024	10.700
	0

Overzicht taakvelden 2025
(bedragen * € 1.000)

taakveld	Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	6.680	21.329	-14.649
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0
6.4	Begeleide participatie	46.031	34.444	11.587
6.5	Arbeidsparticipatie	16.899	12.202	4.697
	Saldo taakvelden	69.610	67.975	1.635
0.10	Mutaties reserves	460	0	460
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	70.070	67.975	2.095

Specificatie van de incidentele baten en lasten

		Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Incidentele baten						
Inzet dividend/AGR	*1)	600	600	600	600	600
Onttrekking reserve Lokale Plannen	*2)	212	217	217	-	-
Onttrekking reserve doorontwikkeling tbv de Koers	*2)	455	455	455	-	-
Onttrekking reserve doorontwikkeling structureel	*3)	460	460	460	460	460
Onttrekken reserve Stimulus	*4)	-	-	500	1.300	1.700
Totaal baten		1.727	1.732	2.232	2.360	2.760
Incidentele lasten						
Extra trajecten en diensten gemeenten uit Dividend/AGR	*1)	600	600	600	600	600
Kosten lokale plannen	*2)	212	217	217	-	-
Kosten doorontwikkeling tbv de Koers	*2)	455	455	455	-	-
Totaal lasten		1.267	1.272	1.272	600	600
Saldo incidentele baten en lasten		-460	-460	-960	-1.760	-2.160

Toelichting:

*1) De kosten van extra trajecten en diensten die gemeenten bij WSD inkopen worden op verzoek gedekt vanuit de bij WSD gereserveerde dividenden en Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR).

*2) Bij het vaststellen van de Koers zijn middelen gereserveerd waaruit de gemeenten en WSD de kosten van respectievelijk de Lokale Plannen en Doorontwikkeling van de organisatie dekken.

*3) Zolang WSD een positief exploitatieresultaat realiseert wordt vanuit het saldo jaarlijks een reserve voor structurele doorontwikkeling WSD gevormd. Tegenover deze dekking met een incidenteel karakter staan structurele kosten van doorontwikkeling (opleidingen, organisatieontwikkeling etc.)

*4) De Stimulusreserve is gevormd om te worden ingezet wanneer het totaal subsidieresultaat SW+PW omder het minimumniveau zakt.

Werk.Samen.Doen

WSD
Werk.Samen.Doen

Schouwrooij 20
5281 RE Boxtel
Postbus 173
5280 AD Boxtel

0411-650 111
info@wsd-groep.nl
www.wsd-groep.nl